

του Μητροπολίτη Αντονι (Μπλουμ) του Σουρόζ

Όταν ένα παιδί έρχεται για εξομολόγηση μου μεταφέρει, από μνήμης ή σε γραπτό, μία σύντομη ή μακριά λίστα “αμαρτιών”. Όπως ανακαλύπτω στη συνέχεια, έχει συνήθως συνταχθεί χωρίς τη συμμετοχή του ίδιου του παιδιού και αντανακλά μόνο τα παράπονα και την κριτική των γονέων του. Παρόμοια εμπειρία έχει κανείς με ενήλικες ανθρώπους που εμφανίζονται με λίστες που ανακάλυψαν σε σχετικά βιβλία ή συνέταξαν με τη συνδρομή των πνευματικών τους γερόντων. Έτσι, το επόμενο βήμα είναι να θέσω τον άνθρωπο μπροστά στον προβληματισμό να διερευνήσει τη δική του, προσωπική σχέση με τον Χριστό. Οι περισσότεροι δεν έχουν παρά μία επιφανειακή, εξ ακοής γνωριμία μαζί Του γι’ αυτό και τους ενθαρρύνω να Τον γνωρίσουν καλύτερα μέσα από την ανάγνωση του Ευαγγελίου. Από μία τέτοια προσέγγιση αρχίζει κανείς να καταλαβαίνει αν το πρόσωπο του Χριστού τον ελκύει, εάν επιθυμεί να γίνει όμοιος με τον Χριστό και να κτίσει με Εκείνον μία σχέση φιλίας.

Ας αναρωτηθούμε λοιπόν αν το στοιχείο της φιλίας υπάρχει στη δική μας σχέση με τον Χριστό. Ας ρωτήσουμε τον εαυτό μας εάν προσπαθήσαμε με κάποιο τρόπο να Του δώσουμε χαρά και να συμπαρασταθούμε στο έργο Του. Αν το συμπέρασμα είναι ότι η σχέση αυτή μας αφήνει αδιάφορους, θα χρειαστεί να επανεξετάσουμε τι σημαίνει τελικά να είμαστε Χριστιανοί. Εάν όμως νιώθουμε ειλικρινά τον Χριστό ως φίλο, ας αρχίσουμε να ρωτούμε τον εαυτό μας καθημερινά: Τι έκανα, τι είπα, τι σκέφτηκα και αισθάνθηκα, που μπορεί να Του δώσει χαρά ή θλίψη;

Κι αυτό ακριβώς το βίωμα ας μεταφέρουμε στην Εξομολόγηση: “Ανάμεσα στην τελευταία και τη σημερινή εξομολόγηση υπήρξα ένας άπιστος, ένας αδιάφορος, ένας δειλός σύντροφος ή αντιθέτως, παραστάθηκα ως φίλος...”

Όταν προσερχόμαστε στην εξομολόγηση σπεύδουμε πρόσωπο με πρόσωπο προς έναν φίλο. Δεν πρόκειται να μας κρίνει και να μας καταδικάσει κανείς. Ας πολεμήσουμε τον φόβο που μας διακατέχει γι’ αυτό που πρόκειται να συμβεί. Ερχόμαστε στον Ένα της Τριάδος που όντας Θεός επέλεξε από αγάπη για μας να γίνει Άνθρωπος, ν’ αναλάβει πάνω Του την ανθρώπινη φθορά και να δώσει τη ζωή Του για μας. Η ζωή και ο θάνατός Του είναι η απόδειξη ότι η αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο είναι τόσο μεγάλη ώστε να μπορούμε να τον πλησιάσουμε χωρίς δισταγμό, με την προσδοκία ότι σε κάθε περίπτωση θα αγκαλιάσει την αδυναμία μας, πέρα από ηθικές αξιολογήσεις. Ας είμαστε βέβαιοι ότι, εάν κάποιος πρόκειται να θρηνήσει για την αναξιότητα και την αμαρτία μας με συμπόνια, έλεος, αγάπη δεν είναι παρά Εκείνος – που θα ήταν πρόθυμος να σαρκωθεί και να πεθάνει έστω και για έναν μόνο αμαρτωλό, γιατί δεν μπορεί να υπομείνει την απώλεια κανενός. Αυτός λοιπόν είναι ο Χριστός, στον οποίο προσερχόμαστε κατά την εξομολόγηση. Προσδοκά την ίαση, την παραμυθία, την στήριξη μας – όχι την κρίση και καταδίκη μας.

Και τότε ποιος είναι ο ρόλος του ιερέως; Στην ευχή που διαβάζει ο κληρικός πριν το μυστήριο ονομάζεται “μάρτυρας”. Καλείται από τον Κύριο να παραβρίσκεται ενώπιον του αμαρτωλού για να μαρτυρήσει το γεγονός της αγάπης του Χριστού για εκείνον, να βεβαιώσει ότι ο Κύριος είναι παρών και η μόνη επιθυμία και πρόθεσή Του είναι η σωτηρία και η αιώνια ευφροσύνη του μετανοούντος. Επίσης, ο ιερέας παρευρίσκεται στο όνομα του αμαρτωλού, για να ικετεύσει και να μεσιτεύσει στον Κύριο για την συμφιλίωση του ανθρώπου με την Εκκλησία.

Ας αλλάξουμε, λοιπόν, τον τρόπο της εξομολόγησης: ας διώξουμε τον φόβο της τιμωρίας ή της απόρριψης κι ας βρούμε το θάρρος να ελαφρώσουμε την καρδιά μας από κάθε

αμφιβολία. Ο Χριστός δεν πρόκειται να μας αρνηθεί. Ίσως η εξομολόγησή μας να είναι για Εκείνον ένας νέος σταυρός, αλλά θα τον δεχθεί, αφού μας αγαπά πέρα από κάθε κρίση, μέχρι θανάτου: Ο θάνατός του έγινε η δική μας ζωή – ζωή μέσα στο χρόνο και ζωή στην αιωνιότητα.

Η εξομολόγηση πριν από όλα είναι συνάντηση και συμφιλίωση. Είναι συνάντηση με τον Χριστό που ποτέ δεν μας στρέφει τα νώτα, αν κι εμείς φεύγουμε μακριά. Μερικές φορές μία τέτοια συνάντηση μπορεί να γίνει έμπνευση για ολόκληρη τη ζωή και να μας δώσει δύναμη και κουράγιο να διάγουμε το υπόλοιπο του βίου.

Συχνά αμαρτάνουμε σοβαρά ενώπιον του Θεού. Υπάρχουν κάποιες στιγμές της ζωής που μας χωρίζουν από Εκείνον με έναν ιδιαίτερα βίαιο τρόπο, στιγμές μεγάλης απιστίας. Θυμηθείτε το περιστατικό με την προδοσία του Πέτρου. Όταν αργότερα μετά την Ανάσταση η Μαρία Μαγδαληνή συναντά τον Άγγελο Κυρίου στον τόπο του μνημείου, αυτός της παραγγέλλει: “Υπάγετε, είπατε τοις μαθηταίς αυτού και τω Πέτρω...”, γιατί ο Πέτρος όντας προδότης δεν λογάριαζε πλέον τον εαυτό του ως ένα των μαθητών. Είχε απαρνηθεί τον Χριστό κι αυτός είναι ο λόγος που ο Κύριος τον ονοματίζει ιδιαιτέρως θέλοντας να τον βεβαιώσει ότι η φιλία τους διατηρείται αλώβητη κι ότι παραμένει το ίδιο αγαπητός όσο και τότε που ήταν έμπιστος.

Και τέλος υπάρχουν φορές που προσερχόμαστε στην εξομολόγηση γιατί θέλουμε να ανανεώσουμε την εγγύτητα της σχέσης που έχει τραυματιστεί. Ας έχουμε κατά νου, ότι για να επανασυνδέσουμε τη φιλία μας χρειάζεται ν’ ανοίξουμε με ειλικρίνεια την καρδιά μας και να φανερώσουμε τις αστοχίες και τα λάθη που έχουν πληγώσει αυτή τη σχέση. Δεν χρειάζεται να καταφεύγουμε σε λίστες αμαρτιών, ούτε να ερευνούμε τα βιβλία για ν’ ανακαλύψουμε την αμαρτία μας. Αλλά μόνο να σκύψουμε μέσα μας και να εξετάσουμε τη συνείδησή μας.

Ας χρησιμοποιήσουμε απλούς τρόπους γι' αυτού του είδους την αυτογνωσία. Τι ήταν αυτό που προτιμήσαμε στη θέση του Χριστού; Τι είναι αυτό που μας κράτησε σε αδράνεια, ώστε να παραμείνουμε χωρίς καρπό; Ας προσπαθήσουμε μέσα από τις γραμμές του Ευαγγελίου να επισημάνουμε όχι εκείνα που μας κρίνουν, αλλά τα λόγια που μιλούν στην καρδιά μας, όπως έγινε με τους μαθητές: “ουχί η καρδιά ημών καιομένη ήν εν ημίν, ως ελάλει ημίν εν τη οδώ και ως διήνοιγεν ημίν τας γραφάς;” Ας ανακαλύψουμε κι εμείς τον λόγο που μας θερμαίνει την καρδιά, που αγγίζει τα βάθη της ύπαρξης και μας φέρνει σε κοινωνία με τον Κύριο. Αυτό είναι το κριτήριο. Στην πραγματικότητα δεν έχει τόση σημασία αν αθετήσαμε κάποιους κανόνες. Αυτό που μας ζημιώνει είναι, ότι απομακρυνόμαστε από την ευλογημένη κοινωνία της χάριτός Του.

Ας ερευνήσουμε λοιπόν από την αρχή, όχι με τη σειρά λογική της ενοχής, αλλά με απώτερο σκοπό να σταθμίσουμε πώς χάσαμε την εμπιστοσύνη και την αγάπη που προς στιγμήν γευθήκαμε. Ας θυμηθούμε εκείνα τα λόγια που πύρωσαν την καρδιά μας κι έδωσαν καθαρότητα στο λογισμό μας, που κίνησαν τη θέλησή μας στο αγαθό και έφεραν γαλήνη στα μέλη μας και τα μεταμόρφωσαν από σάρκινα σε σώμα ιερό: ιερό γιατί μέσα από το βάπτισμα ενωθήκαμε με τον σαρκωμένο Χριστό, μέσα από το Χρίσμα γίναμε δοχείο του Πνεύματος και με τα άχραντα μυστήρια γινόμαστε Σώμα Χριστού. Αυτή την εμπειρία ας μεταφέρουμε στην εξομολόγηση, μετανοώντας όχι για κάτι αφηρημένο, που βρίσκεται σε κάποια λίστα αμαρτιών, αλλά για κείνες τις επιλογές που διέρρηξαν τη φιλία και κοινωνία μας με τον Σωτήρα Χριστό.

Ζούμε συχνά μέσα στο ψέμα. Κατασκευάζουμε γύρω μας έναν κόσμο όπου μόνο ο θάνατος μπορεί να θριαμβεύσει. Αρνούμαστε τον πλησίον μας και κλείνουμε μόνοι μας το δρόμο που οδηγεί στη Βασιλεία του Θεού. Ζητούμε από τον Κύριο συγχώρεση αμαρτιών, αλλά δεν έχει νόημα να αναζητούμε μία τυπική άφεση. Πρέπει να διψούμε για αληθινή συμφιλίωση, στο πλαίσιο της οποίας θα αναθέσουμε στον Θεό την αναξιότητα και την απιστία μας – όχι μόνο προς Εκείνον αλλά και προς τον πλησίον, τον φίλο, τον γνωστό και συγγενή μας.

Ας έχουμε εμπιστοσύνη ότι μόνο η δική Του ακλόνητη φιλία μπορεί να μας παρακινήσει σε αλλαγή. “Εγώ και φίλος και μέλος και κεφαλή και αδελφός και αδελφή και μήτηρ. Πάντα εγώ. Μόνον οικείως έχω προς εμέ. Εγώ πένης διά σε και αλήτης διά σε, επί σταυρού διά σε, επί τάφου διά σε. Πάντα μοι συ και αδελφός και συγκληρονόμος και φίλος και μέλος. Τι πλέον θέλεις;” “Μπορείς ν’ ανταποκριθείς με λίγη εμπιστοσύνη; Δεν ζητώ ολοκληρωτική, άμεση αλλαγή. Αλλά πορεία βήμα προς βήμα. Θα σε στηρίξω, θα σε προστατεύσω, θα οδηγήσω τα βήματά σου – μόνον άλλαξε στάση. Κι όταν λάβεις συγχώρεση στο όνομά μου, μη σκεφτείς ότι το παρελθόν έχει πάψει να υπάρχει. Αλλά τότε μόνο θα έχεις απαλλαχτεί από τις πληγές, όταν γίνεις τόσο ξένος προς αυτές, ώστε να

μη τις λογαριάζεις πια για δικές σου”.

Όταν τα παλιά μας πάθη ζωντανεύουν ενώπιόν μας, καταλαβαίνουμε ότι δεν είναι δυνατόν μέσα σε μια στιγμή να ελευθερωθούμε από το παρελθόν. Χρειάζεται χρόνο για να βαδίσουμε στο δρόμο της ελευθερίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο Χριστός μας αρνείται τη συγχώρεση. Η συγχώρεση του Θεού εκδηλώνεται μέσα από τη συμπάσχουσα αγάπη του, την αποδοχή και την διαρκή πρόνοιά Του που δεν επιτρέπει να οδηγηθούμε ανυπεράσπιστοι στον ίδιο πειρασμό. Έτσι, η συγχώρεση του Κυρίου, μπορεί να λύνει την αποξένωση, αλλά χρειάζεται επίπονος αγώνας και μετάνοια για να γίνουμε καινοί με τη χάρη Του. Η άφεση δεν σβήνει το παρελθόν. Το θεραπεύει μέσα από τη συνέργεια τη δική μας με τον Θεό.

Ας εμπιστευόμαστε, λοιπόν, καθημερινά τον λογισμό μας στον Θεό με ειλικρίνεια. Κι όταν προσερχόμαστε στην Εξομολόγηση, η ευχή της συγχωρήσεως θα έχει αληθινό, πραγματικό νόημα: την επανασυγκρότηση μιας φιλίας, που όσον αφορά τον Θεό παραμένει αναλλοίωτη, αλλά ως προς το δικό μας μέρος χρειάζεται να την επιδιώξουμε. Κι αυτή μας η πρόθεση πρέπει να στηρίζεται από αποφασιστικότητα, κι η αποφασιστικότητα από πράξη και

καινότητα ζωής.

πηγή: http://imverias.blogspot.com/2011/06/blog-post_7790.html